

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Hörby Lärcenter
i Hörby kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Hörby Lärcenter avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Hörby Lärcenter i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med uppföljning och analys av kunskapsresultat, undervisningens genomförande och lärares förutsättningar, så att rektorn kan vidta ändamålsenliga utvecklingsåtgärder och fördela resurser utifrån behov som framkommit genom analys.

Undervisning

Undervisningen främjar i låg utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver gemensamt utveckla undervisningen så att den stimulerar och utmanar eleverna oavsett hur långt de nått i sin kunskapsutveckling.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, ta fram och implementera gemensamma förhållningssätt i det främjande och åtgärdande arbetet för studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa förutsättningar för lärarna att samverka i bedömningsfrågor och se till att lärarna använder olika metoder för att kvalitetssäkra bedömningar och säkerställa likvärdighet i betygssättningen.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver kritiskt granska och göra självständiga bedömningar av utbildningens kvalitet i syfte att identifiera framgångsfaktorer och utvecklingsbehov.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **2025-11-06** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens

diarienummer för granskningen (**dnr 2024:4772**) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling och utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt av inkommen dokumentation.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer i vissa avseenden upp verksamheten, men i dagsläget saknar rektorns uppföljning och analys ett helhetsperspektiv där kunskapsresultat sätts i relation till undervisningens genomförande, lärarnas förutsättningar och värdegrundsuppdragets integrering i undervisningen. Rektorns uppföljning av kunskapsresultat sker genom månatliga möten avseende måluppfyllelsen i ämnen och kurser tillsammans med lärarna. Syftet med detta sammanhang är framför allt att identifiera elever i behov av stöd och vidta åtgärder med utgångspunkt i behoven. Uppföljning av värdegrundsuppdraget sker bland annat genom resultat från enkäter, i medarbetarsamtal, arbetslagsmöten. Än så länge har dock rektorn inte gjort någon systematisk uppföljning av undervisningen och har därmed en begränsad kännedom om hur lärarna integrerar värdegrundsuppdraget i undervisningen. Detsamma gäller rektorns kännedom om lärarnas förutsättningar och undervisningens kvalitet. Rektorn har dock genom lektionsbesök och i samtal med lärare fått syn på vissa styrkor och svagheter i undervisningen. Bland annat lyfter rektorn fram att individanpassning och flexibilitet i arbetssätt är styrkor i undervisningen, medan ämnesintegration, struktur och inspirerande undervisning framhålls som exempel på utvecklingsbehov. Dock framgår att det över tid inte funnits ett välfungerande analysarbete när det gäller kunskapsresultaten på skolenheten. Av inkommen kvalitetsrapport framgår förvisso att den tidigare rektorn följt upp vissa resultat och konstaterat att en majoritet av eleverna når målen i delar av sina individuella studieplaner och att några elever påbörjat studier på nationella program. Någon analys av resultaten med utgångspunkt i undervisningens kvalitet eller lärarnas förutsättningar

framkommer dock inte. Den nuvarande rektorn ämnar under innevarande termin utveckla uppföljningsarbetet avseende kunskapsresultat och samla underlag för att möjliggöra en analys. I rektorns uppföljning och analys ska även lärarnas förutsättningar, undervisningens genomförande och hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen ingå.

Rektorn genomför vissa utvecklingsinsatser och fördelar resurser utifrån behov, men detta grundar sig inte i en analys av skolenhetens resultat. Det utvecklingsarbete som framför allt bedrivs på skolenheten handlar om språkutvecklande arbetssätt, vilket är gemensamt med andra skolor i kommunen. Arbetet syftar till att stärka undervisningens kvalitet och möta vissa behov som rektorn sett av att stärka arbetet med tydlighet och struktur i undervisningen. I ett kommande fortbildningsarbete ska personalen och rektorn även gemensamt läsa en kurs i ledarskap och konflikthantering, eftersom rektorn sett ett behov av att stärka lärarnas förmåga att hantera vissa situationer. Insatsen har dock inte sitt ursprung i en helhetsanalys av skolans resultat. När det gäller fördelning av resurser framkommer att rektorn har goda möjligheter att tillmötesgå exempelvis behov av lärverktyg och personalresurser i de olika ämnena, men inte heller resursfördelningen bygger på en helhetsanalys av resultaten.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder i vissa avseenden det pedagogiska arbetet utifrån ett fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag, men det saknas tydliga gemensamma arbets- och förhållningssätt på skolan. Rektorn har skapat en organisation för lärarnas samverkan i vissa pedagogiska frågor, vilket bland annat inbegriper uppföljningar av måluppfyllelse och arbete med utvecklingsinsatsen kring språkutvecklande arbetssätt. Det finns även en samverkan mellan lärare och elevhälsan. Dock har rektorn än så länge inte följt upp att det kollegiala lärandet kring språkutvecklande arbetssätt gett effekt på undervisningen. Vidare framgår att skolans arbets- och förhållningssätt inte är tydliga och förankrade. Skolans speciallärare har fått i uppdrag av rektorn att arbeta fram rutiner för bland annat mottagande av elever, frånvaro och arbetet mot kränkande behandling. Eftersom det arbetet än så länge inte är slutfört har rektorn inte fullt ut implementerat gemensamma rutiner och arbetssätt i verksamheten. Det saknas även tydliga arbets- och förhållningssätt i arbetet med trygghet och studiero. Även om det finns vägledande dokument för introduktionen av nyanställda lärare framgår att det också finns behov av en mer strukturerad introduktion till gemensamma arbetssätt.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Även om rektorn följer upp vissa resultat utifrån kön ger rektorn en svag ledning och styrning i frågor som rör skolans jämställdhetsarbete. Det framgår att skolan vid uppföljning av enkätresultat beaktar könsaspekten,

men det har inte identifierats några tydliga mönster som tyder på att någon grupp gynnas eller missgynnas av sin könstillhörighet. Däremot har skolan identifierat ett utrymme i skolan som flickor undviker, vilket gjort att personalnärvaron i den delen ökats. Det genomförs även vissa förebyggande insatser med koppling till frågor om jämställdhet, men insatserna har inte sin utgångspunkt i en uppföljning av resultat ur ett könsperspektiv och är inte en del i ett samlat och medvetet arbete för jämställdhet som rektorn leder. De insatser som genomförts består bland annat av att kvinnofridssamordnaren och ungdomsmottagningen besökt skolan för att prata om jämställdhetsfrågor. Det har också anordnats en temadag kring den internationella kvinnodagen samt inslag kring studie- och yrkesval där traditionella könsmönster uppmärksammats i diskussion med eleverna. Rektorn planerar att framöver förtydliga för personalen hur könsskillnader kan synliggöras och utifrån ett könsperspektiv observera hur lärare arbetar med exempelvis talutrymmet i klassrummet

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med uppföljning och analys av kunskapsresultat, undervisningens genomförande och lärares förutsättningar, så att rektorn kan vidta ändamålsenliga utvecklingsåtgärder och fördela resurser utifrån behov som framkommit genom analys.

Motivering till utvecklingsområdet är att det på skolenheten saknas ett genomtänkt och ändamålsenligt uppföljnings- och analysarbete vad gäller skolenhetens resultat. Det riskerar att leda till att de utvecklingsinsatser som genomförs inte är träffsäkra eller riktas mot de mest centrala behoven i verksamheten.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn som planerat skapar strukturer för att kunna följa upp och analysera skolan resultat. Till att börja med kan rektorn i samråd med skolenhetens personal identifiera vilka typer av resultat och mått som är mest relevanta att följa upp. Därutöver behöver rektorn hitta former för att sammanställa kunskapsresultaten. I relation till det behöver rektorn hitta sätt att systematiskt följa upp undervisningen, i vilka rektorns planerade lektionsobservationer kan vara ett sätt att ta fram underlag vad gäller undervisningens genomförande och lärarnas förutsättningar. Utifrån det samlade underlaget bör rektorn därefter, i samverkan med lärare och elevhälsopersonal, göra en analys där kunskapsresultaten sätts i relation till undervisningens genomförande och förutsättningarna som lärarna ges. I

det ingår också att jämföra flickors och pojkars resultat samt att identifiera vilka faktorer som påverkar eventuella skillnader mellan könen. Genom en fördjupad analys kan rektorn identifiera vilka orsaker som ligger bakom olika resultat och på så sätt få en bild av både framgångsfaktorer och utvecklingsbehov. Utifrån slutsatserna behöver rektorn sedan besluta om träffsäkra insatser för utveckling av undervisningen och en ändamålsenlig fördelning av resurser som möter de behov som finns på skolan.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr22, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i låg utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden och utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt i inkommen dokumentation.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd i undervisningen, men det varierar i vilken utsträckning eleverna möter en strukturerad undervisning. Då undervisningsgrupperna är små och det i många fall är två lärare under lektionerna har lärarna goda möjligheter att ge eleverna stöd så att de förstår, kommer i gång och bibehåller engagemanget i den uppgift eller det arbetsområde som respektive elev befinner sig i. Detta görs till exempel genom att lärarna upprepar instruktioner eller förklarar för eleven på ett annat sätt. Däremot är det endast under lektioner i vissa ämnen som lärarna arbetar utefter en tydlig struktur för lektionerna. I ett ämne arbetar en lärare exempelvis medvetet med gemensamma uppstarter och tydliggörande av innehåll och arbetssätt, med rubriker på tavlan och bildstöd för att stödja elevernas lärande även om de arbetar med olika områden. Läraren förmedlar på det sättet lektionsinnehållet och tydliggör syftet för eleverna, samt avslutar lektionerna med att utvärdera elevernas lärande. I andra ämnen tydliggörs däremot inte syftet med lektionen på samma sätt, även om eleverna genom den individuella planeringen i det

digitala systemet får viss insikt i syftet med arbetsområdena. I andra ämnen förekommer inte heller samma struktur i undervisningen med exempelvis gemensamma inledningar och avslutningar för att skapa ett logiskt flöde och sammanfatta elevernas lärande under lektionen. I stället sätter var och en av eleverna i gång med respektive uppgift och får under lektionen individuellt stöd i att komma vidare med uppgifterna.

Vidare framgår att eleverna endast i vissa ämnen möter olika typer av arbetssätt och aktiviteter under lektionerna, så att det blir en variation och balans. Enstaka lektioner innehåller flera olika moment såsom gemensam genomgång, förtydligande av begrepp, enskilt arbete och diskussion mellan elever och lärare. Det framgår dock att det enbart är i några få ämnen som eleverna får arbeta varierat under lektionerna. I andra ämnen består undervisningen framför allt av att eleverna arbetar enskilt med uppgifter som förvisso kan varieras, men där lektionerna ändå inte innehåller en tydlig växling mellan moment och arbetssätt för att skapa en variation.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Det förekommer inslag där elever får reflektera utan givet svar, men eleverna ges inte på ett medvetet sätt strategier för det egna lärandet. I vissa ämnen förekommer inslag där eleverna får reflektera och uttrycka sina åsikter i olika frågor samt träna sitt kritiska tänkande. Under en observerad lektion får eleverna exempelvis argumentera i en fråga med flera möjliga ståndpunkter utifrån olika perspektiv, vilket är ett vanligt förekommande inslag i ämnet. Däremot framkommer det att det finns ämnen där eleverna inte får samma möjlighet och där arbetet framför allt sker enskilt, vilket gör att eleverna inte får ta del av andra elevers argument och reflektioner. I enstaka ämnen förekommer det att lärare visar eleverna olika metoder för att lösa uppgifter. I övrigt förekommer få inslag i ämnesundervisningen där eleverna får reflektera över sitt eget lärande eller får del av olika typer av tekniker och strategier i skolarbetet.

Det finns få inslag där eleverna får vara med i att planera och utvärdera undervisningen och där elevernas synpunkter får en verklig påverkan. Eleverna får visserligen vara delaktiga i att planera hur de lägger upp sin utbildning men de är sällan delaktiga i att planera själva undervisningens upplägg och innehåll. I vissa fall kan elever välja mellan olika typer av uppgifter att arbeta med och om de ska redovisa skriftligt eller muntligt. Utöver det förekommer dock få inslag där eleverna får vara med i att planera undervisningen, liksom få inslag där eleverna får utvärdera undervisningen och påverka undervisningen genom sina synpunkter.

Stimulans och utmaningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar aktivt i undervisningen med att stärka elevers självförtroende och motivation. Eftersom eleverna på

introduktionsprogrammen av olika anledningar inte lyckats nå godkända betyg i grundskoleämnena eller saknar bakgrund i svensk skola arbetar lärarna medvetet med att stärka deras självförtroende. Till en början arbetar lärarna med att bryta ner ämnesinnehållet i mindre delar och förklara för eleverna att de endast ska arbeta med ett område i taget. De första uppgifterna eleverna möter i ämnet är också på en enklare nivå, så att eleverna ska lyckas med uppgiften och därigenom stärka självförtroendet och motivationen i ämnet. Lärarna uttrycker även muntligen att de tror på elevernas förmåga och att eleverna kommer att klara sig igenom uppgifterna.

Undervisningen präglas dock inte av stimulerande och utmanande arbetssätt och innehåll utifrån elevernas kunskapsnivå. Eftersom undervisningsgrupperna består av få elever anpassar lärarna i viss utsträckningen undervisningen utifrån var eleverna befinner sig i respektive ämne, framför allt med fokus på de elever som behöver stöd för att nå ett godkänt betyg. Enstaka lärare arbetar också med svårare uppgifter för elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling. Det framgår dock att flera av lärarna framför allt siktar på att eleverna ska nå betyget E, trots att det finns elever som ligger längre fram i sin kunskapsutveckling och behöver utmanas och stimuleras mer. Att eleverna inte utmanas genom exempelvis mer komplexa uppgifter eller arbetssätt signalerar enligt rektorn i sin tur låga förväntningar på elevernas förmåga.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver gemensamt utveckla undervisningen så att den stimulerar och utmanar eleverna oavsett hur långt de nått i sin kunskapsutveckling.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att vissa lärare gör Anpassningar i undervisningen för att utmana eleverna utifrån deras kunskapsnivå, men alla lärare arbetar inte medvetet för att utmana de elever som ligger längre fram i sin kunskapsutveckling. Avsaknaden av utmaningar riskerar att få till följd att elever inte får möjlighet att nå sin fulla potential och dessutom finns det risk att eleverna tappar motivationen i skolarbetet.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn och lärarna att påbörja diskussioner om hur lärarna i högre utsträckning kan bedriva en undervisning som är stimulerande och utmanande för alla elever. Rektorn kan även exempelvis anordna fortbildning och stöd för lärare i arbetet med en mer differentierad undervisning. Därutöver kan rektorn organisera så att de kollegiala forumen på skolan ger lärarna goda förutsättningar att

diskutera, lära av varandra och dela med sig av goda exempel på hur undervisningen kan anpassas i syfte att stimulera varje elev. Det är viktigt att i det inkludera diskussioner om elevsyn och förväntningar på elevernas förmåga. I arbetet kan rektorn även utnyttja elevhälsoteamets kompetens och insikt samt de lärare som redan idag arbetar medvetet för att stimulera varje elev. Lärarna kan utifrån den information som de får vid mottagande av elever och i undervisningen uppmuntra eleverna att ta sig an uppgifter på en högre nivå, samt stödja dem i att komma vidare och prestera på en högre nivå. För inspiration i arbetet hänvisas till Skolinspektionens rapport om stimulerande undervisning för elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling.¹

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt i inkommen dokumentation.

Arbetet för trygghet

Det görs insatser för elevernas trygghet som bygger på kartläggning, men det saknas ett gemensamt förhållningssätt som omfattar all personal i trygghetsarbetet. Skolans kartläggning av elevernas upplevelser av trygghet sker genom enkäter och trygghetsvandringar. I kartläggningen har det framkommit att eleverna på skolan överlag upplever sig trygga. Samtidigt har det också framkommit att matsalen, som tillhör en annan skolenhet, samt ett utrymme i skolans lokaler utgör platser där risken för otrygghet är större. Skolan har därför i det åtgärdande arbetet tillsett att personal följer med eleverna och äter i matsalen samt befinner sig i det på skolan identifierade utrymmet när elever vistas där. För att stärka gemenskapen och tryggheten arrangerar skolan även förebyggande insatser såsom uppstartsaktiviteter och aktiviteter under terminerna. I det förebyggande

¹ Skolinspektionen (2022). *Stimulerande undervisning för elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling. Med fokus på årskurs 4*. Tematisk kvalitetsgranskning.

och främjande arbetet har kuratorn på skolan en stor roll i att skapa en trygg miljö genom att röra sig runt på skolan och interagera med eleverna. Däremot är övrig personal inte på samma sätt delaktig i arbetet för trygghet och det har inte förekommit några diskussioner i syfte att nå fram till gemensamma strategier och förhållningssätt i arbetet.

Arbetet för studiero

Personalen bedriver ett i vissa avseenden gemensamt arbete för studiero som eleverna är delaktiga i, men det saknas till delar samsyn och gemensamma förhållningssätt i arbetet. I arbetet för studiero finns det vissa gemensamma metoder såsom att elevernas mobiltelefoner ska samlas in innan lektionsstart och lärarna arbetar även med klassrumsplaceringar som ett sätt att skapa en lugn miljö. Utöver det finns dock inga gemensamma strategier i arbetet och det förs inte heller några diskussioner om hur lärarna ska arbeta strategiskt och långsiktigt för studiero, även om det under arbetslagsmöten på förekommen anledning förs vissa diskussioner om studiero. Därutöver framgår det att de metoder som är överenskomna inte alltid efterlevs av alla lärare. Det framkommer också att lärarna i många fall istället för att själva vidta åtgärder när elever stör ordningen kallar på kuratorn för att hantera situationen. Samtidigt framkommer det genom skolans kartläggning att eleverna överlag upplever att de har goda möjligheter att koncentrera sig och arbeta ostört under lektionerna. Eleverna görs också delaktiga i arbetet för studiero genom att de deltar i framtagandet av ordningsregler och via diskussioner under mentorstid.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, ta fram och implementera gemensamma förhållningssätt i det främjande och åtgärdande arbetet för studiero.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det i vissa delar saknas strategier för att främja studiero och hantera ordningsstörningar. Även om det i dagsläget råder studiero på skolan kan detta förändras med nya konstellationer av elever och lärare eller nya arbetssätt i undervisningen. Utan en gemensam grund riskerar enskilda lärares förmåga att få avgörande betydelse för vilken studiero som råder i klassrummet.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att tillsammans med lärarna arbeta fram gemensamma förhållningssätt i det främjande och åtgärdande arbetet för studiero. Inledningsvis kan ett sådant arbete

innebära att diskutera vad som kännetecknar god studiero i olika arbetsmoment i undervisningen och vilka faktorer som påverkar elevernas möjligheter att koncentrera sig. Vidare bör det föras diskussioner om vilka förhållningssätt och strategier som ska vara gemensamma för skolans lärare och vad som kan skilja sig åt i arbetet. I det kan inspiration till arbetssätt exempelvis sökas i den fortbildning som ska genomföras avseende ledarskap och konflikthantering. När det finns samsyn kring vilka strategier som främjar studiero och vilka åtgärder lärare ska vidta när något inträffar, skapar det förutsägbarhet i elevernas skoldag och en trygghet för lärare avseende exempelvis vilka konsekvenser som följer av ett störande beteende.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 22-25 a §§ skollagen

8 kap. 2-3 och 3 f §§ gymnasieförordningen

Gy11, 2.5 Bedömning och betyg, 3. Examensmål för alla nationella program, 4. Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr22, 5. Kursplaner (för elever som läser grundskoleämnen på introduktionsprogram)

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i låg utsträckning och utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt i inkommen dokumentation.

Rektors analys av bedömningar och betyg

Rektorn genomför ingen analys av lärares bedömningar och betygssättning utifrån ett likvärdighetsperspektiv, varför rektorn inte heller identifierat några avvikelser eller vidtagit åtgärder. Det framgår att varken tidigare rektor eller nuvarande rektor genomfört några analyser av betygssättningen ur ett likvärdighetsperspektiv. Det innebär att rektorn inte identifierat eventuella avvikelser i betygssättningen och därigenom inte heller sökt förklaring till sådana avvikelser.

Kvalitetssäkring av bedömningar och betyg.

Rektorn ger i dagsläget inte lärarna förutsättningar för att samverka i bedömningsfrågor och säkerställer inte heller att lärarna använder olika metoder för att kvalitetssäkra betygssättningen. Rektorn ger svag ledning

och styrning i vilka metoder för kvalitetssäkring som lärare ska använda sig av. Enstaka lärare använder nationella prov som ett stöd i arbetet med betygssättning. I övrigt framgår att lärarna inte använder några särskilda metoder som stöd i bedömningsarbetet. Det finns i dagsläget inget forum på skolan med avsatt tid för lärarna att gemensamt diskutera och jämföra metoder för bedömning eller den betygssättning som görs. Det finns inte heller några organiserade tillfällen för sambedömning, varken inom skolenheten eller i samarbete med andra skolor. Det har förekommit vissa diskussioner om att samarbeta med andra skolor och andra diskussioner om att ett och samma elevarbete kan utgöra underlag för bedömning i flera ämnen, men det har än så länge inte lett fram till något konkret arbete.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa förutsättningar för lärarna att samverka i bedömningsfrågor och se till att lärarna använder olika metoder för att kvalitetssäkra bedömningar och säkerställa likvärdighet i betygssättningen.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärarna saknar förutsättningar att samverka i arbetet med betyg och bedömning samt att rektorns ledning är svag vad gäller metoder för att kvalitetssäkra betygssättningen. Detta riskerar att begränsa möjligheterna till samsyn mellan lärare avseende bland annat ämnenas syfte, centralt innehåll och betygskriterier, samt begränsa lärarnas möjligheter att gemensamt diskutera vilka underlag som ska användas i arbetet med bedömning och betygssättning.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ger samtliga lärare förutsättningar att på ett systematiskt vis kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning. Rektorn kan till exempel organisera så att det finns avsatt tid för lärarna att samverka kring arbetet med bedömning och betygssättning, i syfte att skapa samsyn kring tolkning av betygskriterier och bedömningar av elevprestationer. Rektorn behöver leda och styra arbetet, samt försäkra sig om att lärare använder varierade och ändamålsenliga metoder i arbetet med bedömning och betygssättning. Eftersom lärarna saknar ämneskollegor vid skolenheten kan rektorn, med stöd av huvudmannen, även ordna så att lärarna får möta lärare vid andra skolenheter för diskussioner om bedömning och betygssättning i de enskilda ämnena. Det skapar i sin tur också bättre förutsättningar för rektorn att genomföra analyser av betygssättningen i syfte att stärka likvärdigheten.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 3, 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Gy11, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning och utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn och representanter för huvudmannen samt i inkommen dokumentation.

Självständig aktör, roller och ansvarsfördelning

Huvudmannens uppföljning och analys av skolenhetens resultat är svag, vilket får till följd att styrningen av utbildningen är otydlig. Huvudmannen är organiserad i en förvaltning som är uppdelad i olika sektorer med tillhörande nämnder. I sektorn som Hörby Lärcenter tillhör utgör skolenheten den enda skolverksamheten, medan övrig verksamhet består bland annat av bibliotek och försörjningsstöd. I en annan sektor samlas förskole- och grundskoleverksamheterna. Organisationens struktur gör att de mål som följs upp av huvudmannen inte är anpassade för skolverksamhet och exempelvis inte innebär en uppföljning av resultat såsom måluppfyllelse, genomströmning eller resultat avseende trygghet och studiero. Det framgår förvisso att rektorn rapporterar kunskapsresultat vid nämndssammanträden samt att verksamhetschefen, som är rektorns chef, har uppdraget att analysera verksamhetens resultat och rapportera dem vidare i organisationen. Huvudmannen har dock inte genom analys identifierat några framgångsfaktorer eller utvecklingsområden i utbildningen. Som framgår ovan är analysarbetet på skolenheten än så länge inte heller tillräckligt utvecklat för att rektorn ska få syn på avvikelser, förklara avvikelserna och vidta åtgärder för att utveckla verksamheten. Det gör att huvudmannen varken genom egen uppföljning och analys eller genom rektorns analys får del av ett tillräckligt underlag för att självständigt ta initiativ till utveckling av verksamheten. Under vårterminen ska rektorn dock delta i så kallade kvalitetsdialoger tillsammans med skolchefen i kommunen och skolenhetens resultat ska följas upp på liknande sätt som övriga skolor i kommunen.

Det saknas även tydlighet i styrkedjan, något som resulterar i att ansvar och roller inte är förankrade och kända. Eftersom skolenheten organisatoriskt tillhör en annan sektor än kommunens övriga skolverksamhet får det till följd att såväl skolchefen som ansvarig verksamhetschef har en otillräcklig

kännedom om till exempel utvecklingsbehoven i verksamheten. Det innebär också att det finns en otydlighet kring var ansvaret för utvecklingen av utbildningen ligger samt vart rektorn ska vända sig i frågor som rör exempelvis det pedagogiska ledarskapet. Även om rektorn i första hand vänder sig till verksamhetschefen är det inte uttalat vem rektorn ska vända sig till för stöd i pedagogiska eller skoljuridiska frågor.

Vidare arbetar huvudmannen inte aktivt med att synliggöra hur elever och vårdnadshavare kan vända sig till huvudmannen med klagomål. Huvudmannen har visserligen rutiner för klagomålshanteringen och det finns möjlighet att lämna klagomål på verksamheten på kommunens hemsida, vilka utreds av skolchefen oberoende av rektorn. Skolchefen får även information om kränkingsanmälningar, som rektorn sedan är delegerad att utreda. De senaste åren har det inte inkommit några klagomål på utbildningen. Det framgår dock att huvudmannen inte på något aktivt sätt gjort det tydligt för elever och vårdnadshavare att de kan lämna klagomål och att huvudmannen utreder dessa. Rektorn har fått i uppdrag av huvudmannen att förtydliga detta för vårdnadshavare, men detta har ännu inte gjorts vid tiden för granskningsbesöket.

Behovsanpassat stöd till rektorn

Eftersom huvudmannen har begränsad kännedom om skolans verksamhet ges rektorn inte ett behovsanpassat stöd och huvudmannen tar endast i begränsad omfattning ansvar för en god måluppfyllelse och likvärdighet i utbildningen. Det är inte tydligt vem rektorn ska vända sig till vid behov av stöd i olika frågor. Vid tiden för granskningsbesöket ingår inte rektorn heller i något sammanhang tillsammans med andra rektorer. Det är rektorn som behöver signalera till huvudmannen om hen är i behov av stöd i det pedagogiska uppdraget, eftersom huvudmannen inte på något aktivt vis eller genom att skaffa sig god kännedom om verksamheten tar reda på rektorns behov av stöd. Därtill är det rektorn som behöver ta initiativ till kompetensutveckling, eftersom inte heller det är något som huvudmannen aktivt undersöker eller understödjer.

Långsiktighet och systematik avseende förutsättningar för god undervisning

Huvudmannen tar i viss utsträckning ansvar för att det finns en långsiktighet och systematik i arbetet för att skapa rätt förutsättningar för utbildningen. Det framgår att skolenheten för närvarande har goda förutsättningar för den undervisning som bedrivs vad gäller lokalernas utformning samt utrustning och läromedel. Därtill är samtliga anställda lärare på skolenheten legitimerade och det är endast i ett fåtal ämnen som lärarna saknar behörighet. Vad gäller elevhälsans personal är kurator, speciallärare och studie- och yrkesvägledare anställda vid skolenheten, medan tillgången till skolsköterska, skolpsykolog och skolläkare tillses

genom den centrala elevhälsan i kommunen. Årligen avsätts medel i budget för rektorns investeringar i verksamheten och rektorn har även möjlighet att vända sig till närmsta chef och vidare upp i förvaltningen om det finns ytterligare behov av exempelvis investeringar. Genom den centrala elevhälsan har huvudmannen kännedom om tillgången till elevhälsokompetens och genom rektorns rapportering till verksamhetschefen skaffar sig huvudmannen en bild av förutsättningarna vad gäller tillgången till legitimerade och behöriga lärare. Eftersom verksamhetens resultat inte följs upp på ett utvecklat vis har huvudmannen dock ingen fullständig bild av hur förutsättningarna för undervisningsplanering och genomförande påverkar exempelvis elevernas måloppfyllelse. Det gör i sin tur att det saknas en systematik i huvudmannens arbete med att tillse att det finns rätt förutsättningar för en god undervisning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver kritiskt granska och göra självständiga bedömningar av utbildningens kvalitet i syfte att identifiera framgångsfaktorer och utvecklingsbehov.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannens uppföljning av verksamheten inte leder till att huvudmannen gör självständiga bedömningar av verksamheten. Det medför en risk att huvudmannen inte identifierar eventuella behov i utbildningen som ligger inom huvudmannens styrningsansvar.

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen utvecklar arbetet med uppföljning och bedömning av verksamhetens resultat och förutsättningar, för att kunna ta ett större ansvar för att eleverna möter en utbildning av god kvalitet. Detta kan innebära att huvudmannen stödjer rektorn i att ta fram tydligare former för uppföljning och analys av verksamhetens resultat, samt vilka förutsättningar som påverkar resultaten. På så sätt kan huvudmannen genom rektorns analys få information om eventuella behov av åtgärder som huvudmannen ansvarar för. Vidare är det viktigt att huvudmannen själv utvecklar former för att följa upp verksamhetens arbete så att huvudmannen kan göra självständiga bedömningar av verksamheten, dels oberoende av rektorns analys, dels i relation till rektorns analys. Genom det kan huvudmannen på ett bättre sätt stödja rektorn i att undersöka och ta initiativ till utvecklingsåtgärder för en utbildning och undervisning av god kvalitet.

På Skolinspektionens vägnar

X David Lopez Svensson

Föredragande
Signerat av: David Lopez Svensson

X Anna Johansson

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Johansson

I handläggningen av ärendet har även utredaren Anna Alm medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Två lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- Tre intervjuer med företrädare för huvudmannen
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i betygssättningen? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 18–19 mars 2025, samt genomförde digitala intervjuer med representanter för huvudmannen den 27 mars 2025. Besöket genomfördes av utredarna David Lopez Svensson och Anna Alm.

Hörby Lärcenter är belägen i Hörby kommun. Hörby kommun är huvudman för skolenheten. Sektorchefen vid sektor bildning är skolchef. Skolan erbjuder utbildning vid introduktionsprogrammen individuellt alternativ och språkintröduktion. Vid skolbesöket fanns det cirka 40 elever inskrivna vid programmen. Skolan leds av en rektor.